

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Атестаційної комісії
Факультету менеджменту та маркетингу

Декан Марина КРАВЧЕНКО

« 25 » квітня 2022 р.

ПРОГРАМА

комплексного фахового випробування
для вступу на освітні програми підготовки магістра
«Менеджмент і бізнес-адміністрування»,
«Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика»
за спеціальністю 073 Менеджмент

Програму рекомендовано:

кафедрою менеджменту підприємств

Протокол № 14 від «21» квітня 2022 р.

В.о. завідувача Вікторія ДЕРГАЧОВА

Київ – 2022

Програма складена з метою організації та проведення комплексного фахового випробування для вступу на програми підготовки магістра «Менеджмент і бізнес - адміністрування», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

До складу програми комплексного фахового випробування входять розділи з наступних дисциплін (кредитних модулів):

- «Економіка підприємства»;
- «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»;
- «Основи менеджменту»;
- «Управління ризиками».

Комплексне фахове випробування проводиться у вигляді письмово екзамену. Його тривалість становить до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви.

Екзаменаційний білет містить теоретичні питання. Теоретичні питання представлені у вигляді закритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 100 (по 25 питань з кожної з 4 дисциплін). На відповіді відводиться до 180 хвилин.

Структура навчального матеріалу, який виноситься на комплексне фахове випробування

Економіка підприємства

1. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.
2. Об'єднання підприємств.
3. Основні та оборотні засоби підприємства.
4. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів.
5. Оборотні кошти підприємства та ефективність їх використання.
6. Сутність і функції процесу управління підприємствами.
7. Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси на підприємстві.
8. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції.
9. Витрати виробництва, їх характеристика та класифікація.
10. Поняття зносу та амортизації. Методи амортизаційних відрахувань.
11. Трудові ресурси підприємства. Кадрова політика підприємства.
12. Дохід, прибуток, рентабельність.
13. Фінансовий план підприємства. Фінансові результати та ефективність діяльності підприємства.
14. Реструктуризація та санація підприємств.
15. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД): сутність та класифікація видів. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД.
2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система державного регулювання ЗЕД. Правове регулювання ЗЕД.
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація видів мита. Визначення митної вартості. Зміст та організація митного контролю.
4. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система нетарифного регулювання ЗЕД.
6. Сутність ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Види квот та ліцензій.

7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система валютного регулювання в Україні. Інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.

8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД.

9. Організація виходу підприємства на зовнішній ринок. Підходи до вибору цільового ринку для ЗЕД. Стратегії пошуку закордонних ринків. Способи виходу підприємства на зовнішні ринки.

10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності. Підходи до визначення експортних контрактних цін.

11. Алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів. Визначення та розрахунок відповідних коефіцієнтів коригування.

12. Зовнішньоекономічні операції та угоди. Поняття зовнішньоторгової операції. Основні та допоміжні зовнішньоторгові операції. Зовнішньоторгові угоди: суть та класифікація.

13. Типовий міжнародний контракт купівлі-продажу. Форми типового контракту.

14. Зовнішньоекономічний контракт. Структура зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу товарів. Типові підходи до складання зовнішньоекономічного контракту.

15. Торгівельно-посередницькі операції на зовнішньому ринку. Види посередників в зовнішній торгівлі.

Основи менеджменту

1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.

2. Операційна функція в системі функцій організації. Галузеві особливості операційної функції.

3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

4. Організації як об'єкти управління.

5. Функції та технологія менеджменту.

6. Методи менеджменту.

7. Методи оптимізації управлінських рішень.

8. Інформація і комунікації в менеджменті.

9. Сутність та роль лідерства в системі управління організацією. Типологія лідерів.

10. Просторова організація діяльності: проектування виробничих потужностей, проектування і розміщення підприємств.

11. Організаційні зміни й ефективність менеджменту.

12. Сукупне планування: сутність та фактори впливу. Стратегії сукупного планування.

13. Сутність проектного підходу до управління організацією. Класифікація проектів. Відособлений, функціональний і матричний проекти. Методи управління проектами.

14. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування.

15. Стратегія діяльності організації: сутність, завдання, класифікація.

Управління ризиками

1. Сутність невизначеності. Види та причини виникнення невизначеності.

2. Сутність ризику. Взаємозв'язок невизначеності та ризику. Взаємозв'язок ризику та шансу.

3. Функції ризику. Регулятивна, захисна, інноваційна, компенсаційна, аналітична, соціально-економічна функції.

4. Життєвий цикл ризикової ситуації. Характеристика стадій життєвого циклу.

5. Сутність управління ризиками. Ризикологія та ризик-менеджмент. Переваги застосування ризик-менеджменту на підприємстві.

6. Формальний процес управління ризиками. Зміст етапів процесу управління ризиками.

7. Ризик-апетит, ємність ризику та толерантність до ризику.

8. Методи визначення ризик-апетиту.

9. Концепція прийняттого ризику. Модель ALARP (As Low As Reasonably Practicable). Фактори, що впливають на рівень прийняттого та граничного ризику підприємства.
10. Аналіз ризиків. Види аналізу. Особливості проведення аналізу на різних стадіях життєвого циклу ризикової ситуації.
11. Ступінь, міра та ціна ризику. Карта ризиків.
12. Характеристика основних кількісних методів оцінки ризиків.
13. Характеристика основних якісних методів оцінки ризиків.
14. Методи реагування на ризик. Уникнення, прийняття, передача, попередження, зниження ступеня ризику.
15. Організація системи ризик-менеджменту на підприємстві. Політика та регламент управління ризиками.

Список літературних джерел

Економіка підприємства

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
2. Юрченко Н. Б., Кравчук Р. С., Запухляк І. Б., Василик І. І. Економіка підприємства : навч. посібник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
3. Захарченко В. І., Меркулов М. М., Балахонова О. В. Економіка підприємства. Теорія: навчальний посібник. Львів: Видавництво «Магнолія 2016», 2019. 323 с.
4. Економіка підприємства: навчальний посібник / укладачі: Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К.В. Пічик ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУкма, 2018. 302 с.
5. Мацибора В. І., Збарський В. К., Мацибора Т. В. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Каравелла, 2018. 319 с.
6. Економіка підприємства: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітніх програм: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Логістика» / О. В. Гук ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 834 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 72 с. – Назва з екрана URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29870>
7. Економіка та фінанси підприємства: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійних програм «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика» першого бакалаврського рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. О. В. Гук. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,44 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 166 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32793>
8. Економіка підприємства: навч. посіб. / [І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофеева] ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 380 с.
7. Економіка підприємства: теорія і практикум : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів галузі знань «Економіка та підприємництво» / В.І. Блонська [та 8 інших] ; за редакцією Н.Г. Міценко, О.І. Яценко ; Укоопспілка. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2019. 688 с.
8. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання спеціальності 051 «Економіка» / П.М. Коюда, О.В. Степанова ; Міністерство освіти і

науки України, Харківський національний університет радіоелектроніки. Харків. ХНУРЕ. Частина 2. 2018. 192 с

9. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: Навч. посіб.. Вид. 2-ге перероб. і доп. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
10. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2515/1/2349_IR.pdf
11. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств: Навч. посіб. /2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 250 с. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/161/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_Aranchii_Chumak_Brazhnyk%282018%29%282%29.pdf
12. Павленко О. П., Розмарина А. Л. Підприємство: економіка і фінанси: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальностями «Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування». Одеса: ТЕС, 2019. 212 с.
13. Петрович Й. М. Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства: підручник. Львів : «Магнолія 2006», 2017. 406 с.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Дунська А. Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник. К. Кондор, 2013. 688 с.
2. Новак В. О., Мостенська Т. Л., Гуріна Г. С., Ільєнко О. В. Зовнішньоекономічна діяльність: підручник. К.: Кондор, 2012. 552 с.
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
4. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
6. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник Л. : Новий Світ, 2016.352 с.
7. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник /4-те вид.перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 452с.
8. Новак В. О., Мостенська Т. Л., Луцький М. Г., Гуріна Г. С., Ільєнко О. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник. Київ : Кондор, 2013. 495 с.
9. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 408 с.
10. Зовнішньоекономічний менеджмент : навч. посібник / І. І. Дахно, Г. В. Бабіч, В. М. Барановська та ін.; за ред. І. І. Дахна. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 568 с.
11. Рум'яцев А. П., Рум'янцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник / 2-ге вид.перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
12. Шкурупій О. В., Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / За ред.. О.В.Шкурупій. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 248 с.
13. Структурна переорієнтація зовнішньої торгівлі у системі факторів економічного зростання : монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, В. В. Юхименко та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київський нац. торг.-екон. ун-т. Київ : КНТЕУ, 2011. 651 с.
14. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посібник. Харків : ХНЕУ, 2010. 212 с.

Основи менеджменту

1. Мазаракі А. А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних

2. закладів / А.А. Мазаракі, О.С. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
3. Мартиненко М. М. Основи менеджменту: Підручник. Каравела, 2005. 496 с.
4. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. К. : Ліра-К, 2015. 550 с.
5. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій : навч. посібник для ВНЗ. К. : Центр учб. літ., 2016. 560 с.
6. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О., Судук О. Ю. Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 291с.
7. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.
8. Осовська Г. В., Масловська Л. Ц., Осовський О. А. Менеджмент організацій: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2014. 366 с.
9. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
10. Палеха Ю. І., Мошек Г. І. Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник. К. : Ліра-К. 2018. 528 с.
11. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник. Алерта. 2015. 492 с.

Управління ризиками

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент прийняття рішень і ризиків. Київ: КНЕУ, 2008. 316 с.
2. Балджи М. Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Харків: Промарт, 2015. 300 с.
3. Балджи М. Д., Карпов В. А., Ковальов А. І. та ін. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків. Одеса: ОНЕУ, 2013. 670 с.
4. Васильєва Т. А., Леонов С. В., Кривич Я. М. та ін. Економічний ризик: методи оцінки та управління. Суми: УАБС НБУ, 2015. 208 с.
5. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г.У. Ризикологія в економіці на підприємстві. Київ : КНЕУ, 2014. 480 с.
6. Вітлінський В. В., Верченко П. Л., Сігал А. В., Наконечний Я. С. Економічний ризик: ігрові моделі. Київ: КНЕУ, 2012. 446 с.
7. Вітлінський В. В., Наконечний С. І. Ризик у менеджменті. Київ: Борисфен-М, 2016. 336 с.
8. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 472 с.
9. Загурський О. Управління ризиками. Київ: Університет Україна, 2016. 244 с.
10. Івченко І. Ю. Економічні ризики: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 304 с.
11. Лук'янова В. В., Головач Т. В. Економічний ризик. Київ: Академія, 2007. 345 с.
12. Матвійчук А. В. Аналіз і управління економічним ризиком. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 224 с.
13. Останкова Л. А., Шевченко Н. Ю. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 256 с.
14. Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент: теорія та практика. Київ: Політехніка, 2018. 200 с.

15. Федулова І. В., Скопенко Н. С. Економічні ризики та методи їх вимірювання.
Київ: Принтцентр, 2016. 298 с.

Приклад екзаменаційного білету

1.	Відносини між суб'єктами світового господарювання з приводу купівлі-продажу товарів та послуг: А) міжнародна торгівля; В) міжнародний поділ праці; С) зовнішня торгівля; D) світовий ринок.
2.	Серед причин, що стимулюють розвиток ЗЕД найголовніші – це: А) рівномірність економічного розвитку різних країн світу; В) однаковий рівень науково-технічного розвитку; С) характер політичних відносин; D) рівномірне розміщення фінансових ресурсів.
3.	На основі двох- або багатосторонньої угоди встановлюється: А) преференційне мито; В) конвенційне мито; С) протекціоністське мито; D) спеціальне мито.
4.	Формування раціональної структури експорту та імпорту забезпечується за рахунок: А) фіскальної функції; В) стимулюючої функції; С) регулятивної функції; D) захисної функції.
5.	Які із перерахованих нижче видів операцій не відносяться до посередницьких? А) компенсаційні операції; В) агентські операції; С) операції зі зберігання; D) комісійні операції
6.	Які існують методи визначення якості в контрактах: А) за стандартом; В) за місцем укладання; С) за періодом дії; D) за матеріальною винагородою.
7.	Що має бути відбито у розділі «Предмет контракту»? А) назва товару та його характеристика; В) кількість товару; В) якість товару; D) ціна товару.
8.	Як називається вартість товару без урахування витрат пов'язаних з доставкою? А) фактурна вартість; В) змінна ціна; С) монопольна ціна;

	D) базисна ціна.
9.	Яку базову умову використовують при експорті, якщо продавець передає право власності на товар на терміналі? A) DAP; B) DAT; C) DDP; D) DDT.
10.	Ефективність визначають для імпорту: A) товарів виробничого призначення та народного споживання; B) товарів, призначених для переробки за кордоном; C) товарів народного споживання; D) товарів, призначених для споживання урядом.
11.	Документ, що засвідчує прийняття вантажу до перевезення: A) акцепт; B) коносамент; C) запит; D) оферта.
12.	Який вид транспорту може бути використано при здійсненні контракту на умові FCA «Інкотермс» 2010 р.? A) будь-який; B) тільки залізничний; C) тільки морський та річковий; D) тільки повітряний.
13.	Тимчасове користування майном одного з контрагентів за визначену плату є основою: A) операції з переробки давальницької сировини; B) посередницьких операцій; C) орендних операцій; D) операцій доручення.
14.	Як розподіляються види мита за метою і функціональністю? A) фіскальне, протекціоністське, преференційне; B) спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне; C) експортне, імпортне, транзитне; D) автономне, конвенційне.
15.	Головна відмінність договору купівлі-продажу від інших видів договорів полягає в: A) переході права власності на товар від продавця до покупця; B) відсутності переходу права власності на товар від продавця до покупця; C) тимчасовому використанні покупцем товарів продавця; D) спільній організації виробництва кінцевої продукції.
16.	Який державний орган видає ліцензії на здійснення експортно-імпортних операцій: A) Кабінет Міністрів України; B) Національний банк України; C) Міністерство економіки України; D) Державна митна служба України.
17.	Як розподіляється мито за способом нарахування? A) адвалорне, специфічне, комбіноване, змішане;

	<p>B) внутрішнє та зовнішнє; C) пряме та непряме; D) пряме, внутрішнє, адвалорне</p>
18.	<p>Що не включається в митну вартість? A) контрактна ціна; B) витрати на транспортування; C) комісійні митному брокеру; D) митні платежі.</p>
19.	<p>Сукупність комерційних угод, які передбачають, поряд з закупівлею товарів, зустрічну поставку певних товарів – це: A) зустрічна торгівля; B) зворотна закупівля; C) зустрічна закупівля; D) компенсаційне узгодження.</p>
20.	<p>Умова CFR в редакції «Інкотермс» 2010 р. використовується тільки для: A) морського та річкового транспорту; B) залізничного транспорту; C) будь-якого транспорту; D) повітряного транспорту</p>
21.	<p>Який орган складає відомості про стан зовнішньої державної заборгованості? A) Державна Митна служба; B) Міністерство фінансів; C) Державний комітет статистики; D) Міністерство економічного розвитку.</p>
22.	<p>Затвердження варіантів розподілу валютної виручки суб'єктів ЗЕД України здійснює: A) Верховна Рада України; B) Кабінет Міністрів України; C) Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків України; D) Національний Банк України.</p>
23.	<p>Правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків не включає: A) інструменти нетарифного регулювання; B) розробку та прийняття нормативно-правової бази; C) виконання норм міжнародного права; D) приєднання України до міжнародних організацій та конвенцій.</p>
24.	<p>Яка умова міжнародного контракту «купівлі-продажу» є індивідуальною: A) здача-прийом товару; B) базисні умови поставки; C) умови платежу; D) якість товару.</p>
25.	<p>Хто представляє інтереси України у відносинах з центральними банками інших держав? A) Міністерство закордонних справ; B) Національний Банк України; C) Верховна Рада; D) Міністерство економічного розвитку.</p>
26.	<p>Діяльність державних органів у сфері обігу валюти, контролю за валютними операціями, впливу на валютний курс національної грошової одиниці, обмеження</p>

	<p>використання іноземної валюти – це:</p> <p>A) система валютного регулювання; B) валютна політика; C) національна валютна система; D) валютні відносини.</p>
27.	<p>Відповідно до чинного законодавства України суб'єктами ЗЕД можуть бути:</p> <p>A) Об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб, які не є юридичними особами, але мають постійне місцезнаходження на території України B) Лише фізичні особи, які не мають цивільної правоздатності C) Лише юридичні особи, що зареєстровані і мають постійне місцезнаходження в Україні. D) Іноземні громадяни, що мають цивільну правоздатність і дієздатність.</p>
28.	<p>Діяльність державних органів у сфері обігу валюти, контролю за валютними операціями, впливу на валютний курс національної грошової одиниці, обмеження використання іноземної валюти – це:</p> <p>A) система валютного регулювання; B) валютна політика; C) національна валютна система; D) валютні відносини.</p>
29.	<p>Які функції виконує Кабінет Міністрів України при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності?</p> <p>A) забезпечує складання платіжного балансу; B) розглядає, затверджує та змінює структуру органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; C) регулює курси національної валюти України; D) здійснює нагляд за дотриманням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності законів України.</p>
30.	<p>Принцип юридичної рівності і недискримінації, що полягає у:</p> <p>A) рівності перед законом всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, незалежно від форм власності, в тому числі держави, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; B) забезпечує рівний захист інтересів всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та іноземних суб'єктів господарської діяльності на її території згідно з законами України; C) неприпустимості обмежувальної діяльності з боку будь-яких суб'єктів держави, крім випадків, передбачених законом; D) регулюванні зовнішньоекономічної діяльності тільки законами України.</p>
31.	<p>За напрямом реалізації функцій менеджмент поділяють на:</p> <p>A) міжособистісний, інформаційний, мотиваційний; B) технічний, інституційний, управлінський; C) виробничий, фінансовий, маркетинг; D) стратегічний, тактичний, оперативний.</p>
32.	<p>Управлінські рівні в організації виникають в результаті:</p> <p>A) великої чисельності працівників; B) малої чисельності працівників; C) вертикального поділу праці і координації дій; D) горизонтального поділу праці і необхідності спеціалізації підрозділів.</p>
33.	<p>У результаті вертикального поділу праці утворюються три рівні управління:</p> <p>A) стратегічний, оперативний, тактичний; B) технічний, управлінський, інституційний; C) спеціальний, лінійний, функціональний; D) формальний, неформальний, змішаний.</p>

34.	Яка з наукових шкіл менеджменту виникла першою? А) наукового управління; В) класична (адміністративна); С) «нова» школа; С) людських стосунків.
35.	Класичну (адміністративну) школу управління започаткував: А) Генрі Форд; В) Фредерік І. Тейлор; С) Анрі Файоль; D) Мері Паркер Фолліт.
36.	До принципів менеджменту, які розробив Анрі Файоль, не належать: А) ієрархія управління; В) децентралізація; С) дисципліна; D) єдність напрямку діяльності; E) компетентність управлінського персоналу.
37.	Завдяки існуванню якої школи виник виробничий менеджмент: А) класичної; В) поведінської науки; С) людських стосунків; D) наукового управління.
38.	Хто з представників наукових шкіл у своїх дослідженнях виділив загальні принципи управління: А) Анрі Файоль; В) Генрі Гант; С) Фредерік Тейлор; D) Дуглас Мак Грегор.
39.	Процесний підхід у менеджменті – це: А) підхід, який розглядає управління як процес безперервних взаємопов'язаних дій; В) підхід, який ґрунтується на використанні теорії систем у менеджменті; С) підхід на засадах виділення різних шкіл; D) підхід, який спрямований на вибір прийомів менеджменту для вирішення конкретних управлінських питань з метою найефективнішого досягнення цілей організації.
40.	Вкажіть, які з факторів належать до внутрішніх змінних організації: А) люди, технологія, цілі, структура; В) соціально-культурні обставини, законодавчі акти, міжнародні події; С) стан економіки, профспілки, постачальники; D) стан техніки та технології, споживачі, державні органи влади.
41.	До факторів внутрішнього середовища організації належать: А) технологія; В) заробітна плата; С) соціально-культурні обставини; D) споживачі;
42.	До факторів внутрішнього середовища організації не належать: А) науково-технічний прогрес; В) цілі; С) люди; D) стан техніки і технології;
43.	Особливості функціонування та створення неформальної організації полягають у: А) цілеспрямованому та планомірному формуванні керівником; В) наявності визначеної організаційної структури, зафіксованої у штатному розписі;

	<p>C) формуванні організаційної структури управління на засадах соціальної взаємодії; D) існуванні формалізованих посадових інструкцій для членів групи.</p>
44.	<p>Фактори зовнішнього середовища непрямой дії впливають на організацію через: A) міжнародні події та оточення; B) постачальників, споживачів та конкурентів; C) політичні та соціально-культурні обставини; D) особливості економічних відносин.</p>
45.	<p>Неформальна організація на підприємстві утворюється: A) у разі виникнення критичної ситуації; B) для переорієнтації діяльності; C) для задоволення потреби в спілкуванні, приналежності, захисті, симпатії; D) у результаті вертикального та горизонтального поділу праці.</p>
46.	<p>Внутрішнє середовище організації формується із таких змінних: A) ресурси: матеріальні, трудові і фінансові; B) цілі, структура, працівники, завдання, технологія, люди; C) робітники, інженерно-технічний персонал, керівники, конкуренти; D) постачальники, споживачі, організації-сусіди.</p>
47.	<p>В організації можуть існувати такі типи формальних груп: A) стратегічні; B) комбіновані; C) традиційні; D) тимчасові комітети;</p>
48.	<p>До групи керівників в організації, як правило, входять: A) бухгалтери; B) начальник механічного цеху та його заступники; C) охоронці; D) фахівці відділу маркетингу; E) секретарі.</p>
49.	<p>Комітетом в організації вважають: A) групу людей, якій організація делегує свої повноваження для виконання конкретного завдання; B) групу керівників підприємства; C) групу людей, яка виконує одне завдання; D) президента компанії і віце-президента.</p>
50.	<p>Групи, які виникають в організації спонтанно, називають: A) формальними; B) спеціальними; C) цільовими; D) штабними; E) неформальними.</p>
51.	<p>Формальні та неформальні групи в організації відрізняються: A) наявністю лідера; B) зв'язками між членами групи; C) мотивами виникнення. D) зв'язками з керівництвом.</p>
52.	<p>Типи формальних груп в організації: A) служби, цехи, підрозділи, філії; B) цільові групи, керівники, комітети; C) профспілки, спорткомітети, охорона праці, медобслуговування; D) страйкові комітети, рада директорів, ліквідаційна комісія.</p>
53.	<p>Стосовно неформальних груп в організації менеджеру варто: A) намагатись позбавитись від неформального лідера;</p>

	<p>В) визнавати їхнє існування; С) застосовувати авторитарні методи впливу; D) залучати до участі у виробленні управлінських рішень; E) розділяти і розосереджувати у різні відділи.</p>
54.	<p>Управління організаційним розвитком на підприємстві – це: A) конкретна функція менеджменту; B) мотивування діяльності працівників; C) використання системної орієнтації. D) регулювання діяльності підприємства; E) планування діяльності організації;</p>
55.	<p>До конкретних функцій менеджменту належать: A) планування, організування, мотивування; B) управління цехом, фінансами, інформаційними ресурсами; C) контролювання, регулювання; D) керівництво та лідерство.</p>
56.	<p>За ознакою місця у менеджменті виділяють такі функції: A) організаційні, адміністративні, соціальні; B) загальні, конкретні, об'єднувальні; C) інформаційні, матеріальні, фінансові; D) маркетингові, виробничі, управлінські.</p>
57.	<p>Стратегічне планування в організації полягає у: A) розподілі витратної частини бюджету; B) аналізі міжнародного оточення; C) використанні форм влади; D) конкретизації політики організації; E) розробленні стратегії.</p>
58.	<p>Місія організації – це: A) чітко виражена причина існування організації; B) конкретний кінцевий стан організації; C) довгостроковий план діяльності підприємства; D) короткотермінова стратегія.</p>
59.	<p>Кінцевим результатом стратегічного планування на підприємстві є: A) тактичні та оперативні плани; B) довгострокові рішення; C) вибір та оцінка стратегії; D) методи менеджменту; E) конкретні рішення і показники.</p>
60.	<p>Проектні структури управління організацією – це: A) тимчасові структури, які створюють для виконання конкретного завдання; B) структура, за якої керівнику делегують повноваження з управління певним типом продукції; C) структура, за якої одночасно виконується велика кількість програм; D) структура управління, яка формується за географічним розташуванням підприємства.</p>
61.	<p>Показник рентабельності характеризує: A) прибутковість підприємства; B) фінансову стабільність підприємства; C) платоспроможність підприємства; D) беззбитковість виробництва</p>
62.	<p>До вартісних показників виробничої програми підприємства не належить: A) чиста продукція; B) товарна продукція;</p>

	<p>C) валова продукція; D) номенклатура та асортимент.</p>
63.	<p>Кредиторська заборгованість – це: A) заборгованість дебіторів підприємству; B) грошові кошти, які тимчасово залучені установою, підприємством, організацією і підлягають поверненню відповідним фізичним або юридичним особам, у яких вони запозичені і яким вони не виплачені; C) вимоги до фізичних чи юридичних осіб щодо оплати товарів, продукції, послуг; D) зовнішня заборгованість, по якій термін платежу ще не наступив.</p>
64.	<p>Правом здійснювати емісію акцій наділені: A) товариства з обмеженою відповідальністю; B) асоціації; C) всі види зареєстрованих у встановленому порядку підприємств; D) акціонерні товариства.</p>
65.	<p>Джерелом коштів оплати праці на підприємстві є: A) фонд оплати праці; B) дохід підприємства; C) витрати підприємства; D) статутний фонд.</p>
66.	<p>Основні засоби при зарахуванні їх на баланс підприємства в результаті придбання оцінюються: A) за початковою вартістю; B) за залишковою вартістю; C) за відновною вартістю; D) за ліквідаційною вартістю.</p>
67.	<p>Орендні підприємства - це: A) суб'єкт господарювання, який здійснює підприємницьку діяльність на основі взятого ним в оренду майнового комплексу; B) структурно відокремлена частина юридичної особи, що знаходиться поза її межами і діє від імені цієї юридичної особи; C) недержавна організація, що утворена та діє за територіальним принципом, здійснює добровільну діяльність; D) форма статутного об'єднання підприємств, що характеризується єдністю власності і контролю.</p>
68.	<p>Підприємства з іноземними інвестиціями – це: A) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді становить 100%; B) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді становить 0%; C) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді менше 10%; D) підприємства, частка інвестицій яких у статутному фонді більше 10%.</p>
69.	<p>Акціонерні товариства не можуть бути: A) напіввідкритими; B) публічними; C) приватними; D) приватними та публічними.</p>
70.	<p>Ознакою неплатоспроможності підприємства є: A) збільшення обсягів реалізації; B) зростання попиту на продукцію; C) зниження прибутковості виробництва; D) розширення ринків збуту.</p>
71.	<p>До власних фінансових ресурсів підприємства належить: A) випуск акцій підприємством; B) продаж облігацій;</p>

	<p>C) прибуток; D) випуск облігацій.</p>
72.	<p>Господарськими об'єднаннями не є: A) консорціуми; B) асоціації; C) корпорації; D) конфігурації.</p>
73.	<p>Основні засоби – це: A) це засоби праці, які беруть участь у виробничому процесі більше 1 року, зберігаючи при цьому свою натуральну речовинну форму, а їх вартість переноситься на вартість виготовленої продукції поступово, шляхом амортизаційних відрахувань; B) сукупність оборотних засобів і фондів обігу; C) сукупність предметів праці, елементи яких цілком споживаються в кожному виробничому циклі, змінюють або повністю втрачають натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість продукції, що виробляється; D) сукупність коштів підприємства, що авансуються на створення оборотних засобів та фондів обігу і забезпечення їх неперервного обігу.</p>
74.	<p>Показники, що є відносними характеристиками ефективності діяльності підприємства – це показники: A) рентабельності; B) ділової активності; C) майнового стану; D) ліквідності.</p>
75.	<p>Серед видів банкрутства немає: A) фіктивного; B) реального; C) нереального; D) навмисного.</p>
76.	<p>Припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, визнаного господарським судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна називається: A) банкрутство; B) санація; C) реструктуризація; D) ліквідація.</p>
77.	<p>Система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника називається: A) санація; B) ліквідація; C) економічна безпека; D) банкрутство.</p>
78.	<p>Які витрати складають основну частину в структурі витрат підприємства: A) інвестиційні; B) непрямі; C) поточні;</p>

	D) одноразові.
79.	<p>Під поняттям «точка беззбитковості» розуміють:</p> <p>A) рівень збитковості підприємства; B) певний рівень прибутковості підприємства; C) рівень забезпечення підприємства фінансовими ресурсами; D) обсяг виробництва і реалізації продукції, при якому прибуток дорівнює нулю.</p>
80.	<p>Як може проявлятися невизначеність при прийнятті управлінських рішень?</p> <p>A) як несвоєчасність одержання інформації; B) складність інтерпретації інформації; C) суперечливість інформації; D) всі відповіді є вірними</p>
81.	<p>Яке з наведених тверджень найбільш повно характеризує ризик?</p> <p>A) ризик відображає вплив невизначеності на очікуваний результат діяльності; B) ризик характеризує ступінь відхилення від очікуваного результату діяльності; C) ризик враховує наслідки виникнення потенційної події та ймовірність її виникнення; D) всі перераховані твердження разом.</p>
82.	<p>Який з перерахованих чинників можна віднести до зовнішніх чинників ризику?</p> <p>A) недоліки організації процесу виробництва; B) недоліки системи управління підприємства; C) фізичний і моральний знос основних фондів підприємства; D) зміна курсу національної валюти.</p>
83.	<p>За допомогою якої формули можна відобразити зв'язок ризику (P) з невизначеністю (H)?</p> <p>A) $P = H + \text{її ідентифікація особою, що приймає рішення};$ B) $P = H + \text{шанс};$ C) $P(P)+P(H) = 1;$ D) $P = H + \text{ставлення особи, що приймає рішення, до наслідків її прояву.}$</p>
84.	<p>Яка функція ризику обумовлена здатністю господарюючого суб'єкта до пошуку та використання різноманітних інструментів та методів попередження втрат внаслідок реалізації ризиків?</p> <p>A) інноваційна; B) аналітична; C) захисна; D) регулятивна.</p>
85.	<p>Як визначаються ситуації невизначеності та ризику при прийнятті управлінських рішень?</p> <p>A) у реаліях підприємницької діяльності ці ситуації є ідентичними; B) ризик характеризує ситуацію, коли ймовірність настання певних подій може бути оцінена кількісно, а невизначеність передбачає неможливість оцінки такої ймовірності; C) невизначеність характеризує умови зовнішнього середовища, а ризик – дії підприємця в таких умовах; D) невизначеність характеризує умови зовнішнього середовища, а ризик – ставлення підприємця до таких умов.</p>
86.	<p>Які з перерахованих чинників призводять до виникнення невизначеності?</p> <p>A) нестабільності функціонування підприємства; B) динаміка науково-технічного прогресу;</p>

	<p>C) присутність на ринку великої кількості суб'єктів господарювання; D) всі перераховані чинники.</p>
87.	<p>З яких етапів складається процес управління ризиками? A) ідентифікація, розробка заходів, моніторинг; B) ідентифікація, аналіз та оцінка, розробка заходів, моніторинг; C) аналіз та оцінка, розробка заходів моніторинг; D) аналіз та оцінка.</p>
88.	<p>Ризик-менеджмент являє собою процес прийняття і реалізації певних управлінських рішень. На що спрямовані ці рішення? A) на виявлення винуватців виникнення несприятливого результату в діяльності підприємства; B) на оптимізацію управлінських процесів шляхом скорочення чисельності персоналу; C) на зниження ймовірності виникнення несприятливого результату і мінімізацію можливих втрат; D) на уникнення невизначених ситуацій в діяльності підприємства.</p>
89.	<p>До якої категорії належать ризики, розмір втрат від реалізації яких досягає рівня очікуваного прибутку підприємства? A) допустимі ризики; B) критичні ризики; C) катастрофічні ризики; D) прийнятні ризики.</p>
90.	<p>Як називаються ризики, які можуть призводити як до втрат, так і до отримання додаткового прибутку? A) катастрофічні; B) критичні; C) чисті; D) спекулятивні.</p>
91.	<p>При проведенні аналізу ризиків проекту, що планується до реалізації на підприємстві, виявлено, що можливий розмір втрат може перевищити дохід за проектом, але не є більшим за вартість майна підприємства. До якої зони ризиків належить така оцінка? A) катастрофічного ризику; B) критичного ризику; C) допустимого ризику; D) безризикової зони.</p>
92.	<p>До якого виду ризику відноситься порушення умов взаємовідносин з партнерською компанією через дії влади країни, в якій знаходиться ця компанія? A) політичний ризик; B) економічний ризик; C) підприємницький ризик; D) соціальний ризик.</p>
93.	<p>Як можна відобразити співвідношення ємності ризику (ЄР), толерантності до ризику (ТР) та ризик апетиту (АР) підприємства? A) $ЄР \in АР \in ТР$; B) $ТР \in АР \in ЄР$; C) $ЄР \in АР \notin ТР$; D) $ТР \notin АР \in ЄР$.</p>
94.	<p>Що є основним недоліком використання методів ухилення від ризику? A) неможливість використання внутрішніх резервів страхового хисту;</p>

	<p>В) високий рівень витрат на впровадження заходів щодо ухилення від ризику; С) відмова від додаткових можливостей і джерел доходу; D) низька імовірність отримання доходу.</p>
95.	<p>Який метод управління ризиками передбачає створення окремих венчурних підприємств, що забезпечують реалізацію інноваційних проектів? А) метод ухилення від ризиків; В) метод локалізації ризиків; С) метод лімітування ризиків; D) метод концентрації ризиків.</p>
96.	<p>Як називається підхід до управління підприємством, що передбачає скоординоване керування всіма його цілями та процесами з урахуванням чинників невизначеності? А) оперативне управління; В) ризик-орієнтоване управління; С) ризик-запобіжне управління; D) тактичне управління.</p>
97.	<p>На яких оцінках базуються абсолютні показники ризику? А) на оцінках розподілу прогнозованих значень ризикових параметрів; В) на об'єктивних оцінках величини ризику; С) на суб'єктивних оцінках величини ризику; D) на фактичних показниках фінансової документації;</p>
98.	<p>Який з показників ризику називають його ступенем? А) показник, що відображає імовірність настання несприятливої події; В) показник, що характеризує рівень несприятливості події, а також її негативні наслідки (прямий або непрямий збиток, упущену вигоду); С) показник, що відображає вартість протиризованих заходів; D) показник, що відображає співвідношення вартості протиризованих заходів та максимально можливого результату проекту.</p>
99.	<p>За яких умов доцільне прийняття ризику? А) коли рівень ризику знаходиться на прийнятному рівні; В) коли вплив на ризик є неможливим або економічно неефективним; С) коли вплив на ризик є неможливим або економічно неефективним; D) в усіх перерахованих випадках.</p>
100.	<p>Які методи управління ризиками передбачають відмову від ризикованих проектів, фінансових операцій, ненадійних партнерів, великої частки позикового капіталу? А) методи передачі ризику; В) методи ухилення від ризику; С) методи розподілу ризику; D) методи диверсифікації ризику.</p>

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється в 1 бал, а неправильна – у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів – 100 балів (1 · 100 = 100).

Залежно від загальної суми отриманих балів вступнику, згідно критеріїв ECTS, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95 - 100	відмінно
85 - 94	дуже добре
75 - 84	добре
65 - 74	задовільно
60 - 64	доступно
менше 60	незадовільно

Після цього оцінка за вступне фахове випробування перераховується з 100-бальної шкали у 200-бальну шкалу.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Таблиця відповідності оцінок рейтингової системи оцінювання (PCO, 60...100) балам 200-бальної шкали (100...200)

Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200
60	100,0	70	125,0	80	150,0	90	175,0
61	102,5	71	127,5	81	152,5	91	177,5
62	105,0	72	130,0	82	155,0	92	180,0
63	107,5	73	132,5	83	157,5	93	182,5
64	110,0	74	135,0	84	160,0	94	185,0
65	112,5	75	137,5	85	162,5	95	187,5
66	115,0	76	140,0	86	165,0	96	190,0
67	117,5	77	142,5	87	167,5	97	192,5
68	120,0	78	145,0	88	170,0	98	195,0
69	122,5	79	147,5	89	172,5	99	197,5
						100	200,0

Розробники програми вступного фахового випробування:

Вікторія ДЕРГАЧОВА, доктор економічних наук, професор

Марина КРАВЧЕНКО, доктор економічних наук, професор

Алла ДУНСЬКА, доктор економічних наук, доцент

Ольга ГУК, кандидат економічних наук, доцент

Катерина КОПШИНСЬКА, кандидат економічних наук, доцент

Таїсія ЛАЗАРЕНКО, кандидат економічних наук, доцент

Інна НАГОРНА, кандидат економічних наук, доцент

Яна КОЛЕШНЯ, кандидат економічних наук